

PATVIRTINTA

Trakų rajono Senujų Trakų vaikų
lopšelio-darželio direktoriaus

2024 m. spalio 7 d. įsakymu Nr. V-25

TRAKŲ RAJONO SENŲJŲ TRAKŲ VAIKŲ LOPŠELIO - DARŽELIO RIZIKŲ VALDYMO POLITIKA

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Trakų rajono Senujų Trakų vaikų lopšelio – darželio (toliau – Mokykla) rizikų valdymo politika yra svarbi sudedamoji veiklos dalis, padedanti įgyvendinti Mokyklos vidaus kontrolės politiką. Ši politika reglamentuoja Mokyklos rizikų valdymo sistemą, apibrėžia rizikų identifikavimo, vertinimo, valdymo tikslus, principus ir atsakomybes.

1.2. Rizikų valdymo tikslai:

1.2.1. išvengti, sumažinti, perleisti ar toleruoti iki priimtino lygio galimų grėsmių neigiamą įtaką strateginių tikslų pasiekimui;

1.2.2. laiku nustatyti ir pranešti apie galimas rizikas, kad būtų galima analizuoti ir rengti tinkamas atsako priemones, padedančias mažinti neigiamą poveikį Mokyklos strateginių tikslų pasiekimui;

1.2.3. mažinti Mokyklos veiklos jautrumą ir priklausomybę nuo galimų neigiamų ateities pokyčių ar įvykių, minimizuojant galimus kaštus ir nuostolius, susijusius su netikėtomis situacijomis, kurioms nebuvo pasirengta;

1.2.4. siekti, kad rizikų valdymas būtų integruota veiklos procesų dalis.

1.3. Išskiriamos 4 rizikų kategorijos (pagal priežasčių pobūdį):

1.3.1. strateginė rizika – rizika, susijusi su veiklos aplinkos esminiais pokyčiais ir Mokyklos gebėjimu pasinaudoti šiais pokyčiais arba pasirengti jiems, norint pasiekti strategijoje nustatytų tikslų;

1.3.2. finansinė rizika – rizika, kylanti iš Mokyklos gaunamo finansavimo, turimo finansinio turto ar finansinių įsipareigojimų;

1.3.3. veiklos rizika – tikimybė sutrikdyti veiklos tęstinumą dėl darbuotojų, sistemų, vidaus procesų arba dėl išorės įvykių poveikio;

1.3.4. atitikties rizika – rizika, kylanti dėl to, kad nesiimama tinkamų priemonių teisiniam ar norminiam reikalavimui įvykdyti.

1.4. Atlikus rizikų vertinimą būtina nusistatyti ir atsako į rizikas strategiją, kuria būtų siekiama riziką toleruoti, mažinti, perleisti ar jos vengti.

2. RIZIKŲ VALDYMO PRINCIPAI

2.1. Veiklos gerinimo principas. Rizikų valdymo priemonės parenkamos taip, kad prisidėtų prie Mokyklos veiklos gerinimo, strateginių tikslų ir rodiklių pasiekimo.

2.2. Integralumo principas. Rizikų valdymas yra integruotas į visus procesus ir yra kiekvieno darbuotojo kasdienės veiklos valdymo, kontrolės, planavimo bei pokyčių valdymo dalis. Rizikų

valdymas turi padėti Mokyklos vadovams priimti geriau informuotus sprendimus, įvertinant galimas alternatyvas ir jų pasekmes.

2.3. Efektyvumo ir proporcingumo principas. Rizikų valdymas yra efektyvus, valdymo priemonėms skiriamos lėšos paskirstomos racionaliai ir ekonomiškai pagrįstai, t. y. konkrečios rizikos valdymo kaina neviršija alternatyvių kaštų, kuriuos Mokykla patirtų nevaldydama tos rizikos.

2.4. Skaidrumo principas. Visa esminių rizikų valdymo informacija su numatomomis valdymo priemonėmis teikiama Mokyklos tarybai, Mokyklos darbuotojams ir (ar) kitoms suinteresuotosioms šalims.

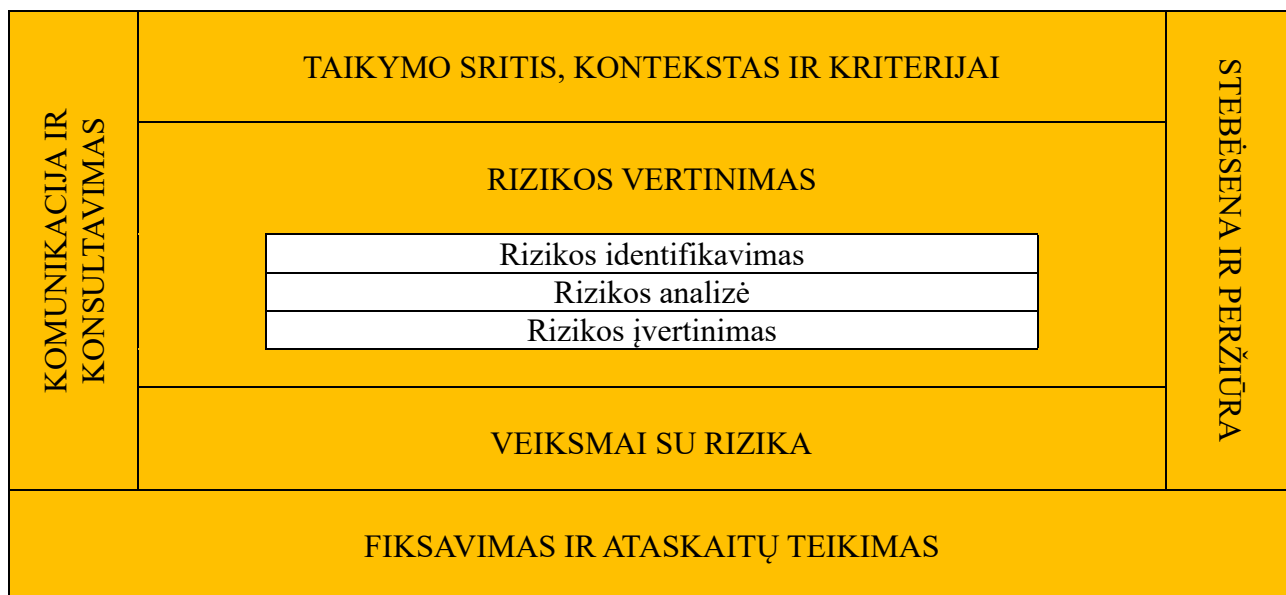
2.5. Savalaikiškumo principas. Mokyklos taryba, direktorius, pavaduotojai, administracijos darbuotojai ir kiti atsakingi darbuotojai laiku ir tinkamai informuojami bei įtraukiami į rizikų valdymo procesą, siekiant jo naudingumo.

2.6. Informacijos patikimumo principas. Rizikų valdymas paremtas patikimais duomenimis, stebėjimu, ekspertiniu vertinimu.

2.7. Nuolatinio tobulinimo principas. Rizikų identifikavimo, vertinimo, valdymo procesas yra nuolat tobulinamas.

3. RIZIKŲ VALDYMO PROCESAS

3.1. Rizikų valdymo procesą sudaro šie etapai:

1 pav. Rizikų valdymo procesas

3.1.1. Taikymo srities, konteksto ir kriterijų nustatymo procesas: nustatomi rizikos valdymo dalyviai, apimtis ir rizikos vertinimo kriterijai, vadovaujantis Mokyklos vidinės bei išorinės aplinkos analize, istoriniais rizikos vertinimo ir jų valdymo priemonių įgyvendinimo rezultatais;

3.1.2. Rizikos vertinimo procesas: reguliariai identifikuojamos, analizuojamos ir įvertinamos rizikos.

3.1.2.1. Rizikos identifikuojamos visose Mokyklos veiklos srityse. Tai yra reguliarus ir sistemingas procesas vertinant išorinę ir vidinę aplinką (kontekstą);

3.1.2.2. Rizikos analizės metu nustatomas rizikos reikšmingumo lygis (rizikos pasireiškimo tikimybės ir didžiausio poveikio įverčių sandauga). Analizės metu atsižvelgiama į jau taikomų rizikos valdymo priemonių veiksmingumą, t. y. vertinamos likutinės rizikos įvertinimo momentu.

3.1.2.3. Rizikos įvertinimas. Identifikuotos rizikos vertinamos pagal rizikos atsiradimo tikimybę ir poveikį (2 pav. Rizikų žemėlapis lentelė).

Poveikio balas (taikomas koef. 1,5)						
Labai tikėtina 5	8	8,5	9	9,5	10	
Tikėtina 4	6,5	7	7,5	8	8,5	
Galimas 3	5	5,5	6	6,5	7	
Reta 2	3,5	4	4,5	5	5,5	
Mažai tikėtina 1	2	2,5	3	3,5	4	
	Nereikšmingas 1	Mažas 2	Vidutinis 3	Didelis 4	Labai didelis 5	Tikimybės balas (taikomas koef.0,5)

2 pav. Rizikų žemėlapis lentelė

3.1.3. Veiksmų su rizika procesas: priimamas rizikos valdymo sprendimas (atsižvelgiant į rizikos reikšmingumą bei į tai, ar rizika neviršija nustatyto rizikos apetito), parengiamas rizikos valdymo planas, įgyvendinamos plane numatytos priemonės, vykdomas priemonių rezultatyvumo vertinimas. Rizikų apetito nustatymas – tai rizikų valdymo etapas, kurio metu Mokyklos taryba, atsižvelgdama į Mokyklos veiklos, kurioje identifikuota rizika, pobūdį, strategiją, rizikos grupę, nustato rizikų apetitą, t. y. priima sprendimą, kokio lygio liekamoji rizika Mokyklai gali būti priimtina. Rizikų valdymo priemonių planas sudaromas išdėstant visas vertinimo proceso metu identifikuotas ir įvertintas rizikas, numatant rizikų valdymo priemones, paskirstant atsakomybes už priemonių įgyvendinimą. Rizikų valdymo priemonių planas yra pagrindinė rizikų valdymo ir komunikavimo priemonė.

3.1.4. Stebėsenos ir peržiūros procesas. Rizikų valdymo priemonių plano įgyvendinimo nuolatinė stebėseną ir periodinę kontrolę vienu metu apima rizikos valdymo priemonių plano įgyvendinimo priežiūrą ir rizikos vertinimo bei valdymo priemonių taikymo veiksmingumo užtikrinimą. Rizikos valdymo stebėseną atliekama periodiškai peržiūrint ir atnaujinant rizikos valdymo priemonių planus, kuriuose fiksuojami per ataskaitinį laikotarpį pasiekti rezultatai įgyvendinant rizikos valdymo priemones.

3.1.5. Komunikacijos ir konsultavimo procesas: vykdomas reguliarus abipusis dalijimasis informacija su proceso dalyviais ir suinteresuotosiomis šalimis.

3.1.6. Fiksavimo ir ataskaitų teikimo procesas: suinteresuotųjų šalių poreikių vertinimas, ataskaitų rengimas ir teikimas.

3.2. Rizikos valdymo procesai taikomi visų rūšių rizikos valdymui.

3.3. Efektyvus rizikos valdymas pagrįstas puoselėjama rizikos valdymo kultūra, kuri vadovaujasi nuolatos atnaujinama, darbuotojams prieinama informacija apie veiklai būdingas rizikas bei jų valdymo patirtį.

3.4. Siekiama išlaikyti ir ugdyti darbuotojų rizikos valdymo kvalifikaciją periodiškai rengiant mokymus.

4. RIZIKŲ VALDymo PROCESO DALYVIŲ ATSAKOMYBĖS

4.1. Rizikų valdymo proceso dalyvių atsakomybės apibrėžtos žemiau pateikiamoje lentelėje.

Rizikos valdymo proceso dalyvis	Dalyvio atsakomybių sritis
Mokyklos Taryba	- Rizikų valdymo politikos peržiūra ne rečiau kaip 1 kartą per metus - Rizikų žemėlapių peržiūra ne rečiau kaip 1 kartą per metus, esant poreikiui – pasiūlymų teikimas dėl tam tikrų rizikų peržiūros - Rizikų, priskirtų „didelės rizikos“ lygiui, valdymo priemonių plano vykdymo kontrolė ir pasiūlymų dėl priemonių teikimas
Direktorius	- Atsakomybės prisiėmimas už rizikų valdymo rezultatus ir reikiamų išteklių skyrimas tinkamam rizikų valdymui - Rizikų valdymo koordinatoriaus skyrimas - Rizikų valdymo politikos ir jos keitimų teikimas Mokyklos tarybai peržiūrėti - Rizikų valdymo tvarkos tvirtinimas - Rizikų žemėlapių ir Rizikų valdymo priemonių plano tvirtinimas, reguliari jų peržiūra (ne rečiau kaip 1 kartą per ketvirtį) bei užtikrinimas, kad rizikų valdymas būtų užtikrintas - Mokyklos darbuotojų skatinimas valdyti rizikas - Mokyklos darbuotojų skatinimas vadovautis Rizikų valdymo politika ir nustatytais principais
Direktoriaus pavaduotojai, administracijos darbuotojai	- Rizikų vertinimo peržiūra, esant poreikiui – tikimybės ir poveikio vertinimo tikslinimas - Galutinio Rizikų žemėlapių projekto peržiūra, esant poreikiui – tikslinimas, papildymas ir teikimas direktoriui tvirtinti - Galutinio rizikų valdymo priemonių plano projekto peržiūra, esant poreikiui – tikslinimas, papildymas ir teikimas direktoriui tvirtinti - Periodinis patvirtinto rizikų valdymo plano aukščiausio lygio monitoringas, siūlymas keisti, papildyti, pasiektų rezultatų fiksavimas - Nuolatinis rizikų registro monitoringas (nuolat stebėti ir vertinti identifikuotas rizikas Mokykloje)
Rizikos savininkas	- Dalyvavimas Rizikų valdymo procese, rizikų identifikavimas, vertinimas, analizavimas - Rizikų valdymo priemonių numatymas ir siūlymas įtraukti į rizikų valdymo priemonių planą - Nuolatinis rizikų valdymo plano priemonių įgyvendinimo stebėjimas ir kontrolė - Darbuotojų skatinimas įsitraukti į rizikų identifikavimo ir analizės procesą
Rizikų valdymo koordinatorius	Rizikų registro tvarkymas (registro vedimas, atnaujinimas laiku, papildymas naujomis rizikomis)

	• Rizikų žemėlapis sudarymas, Rizikų valdymo priemonių plano sudarymas, vadovaujantis rizikų savininkų pateikta informacija • Rizikų žemėlapis ir Rizikų valdymo priemonių plano teikimas direktoriaus peržiūrai • Susirinkimų organizavimas arba kitų įrankių naudojimas rizikų identifikavimo, vertinimo, reitingavimo ir informacijos atnaujinimo klausimais • Rizikų valdymo priemonių plano įgyvendinimo stebėseną ir komunikaciją su už rizikos valdymo priemonės įgyvendinimą atsakingu asmeniu • Direktoriaus nuolatinis informavimas apie rizikų stebėseną ir rizikos valdymo priemonių plano įgyvendinimo pažangą • Rizikų identifikavimo, vertinimo ir valdymo metodikos su rizikų identifikavimo ir vertinimo procesais rengimas, peržiūra, tobulinimas, vykdymo koordinavimas • Mokyklos darbuotojų konsultavimas rizikų valdymo klausimais • Rizikų valdymo proceso vidaus auditas ne rečiau kaip 1 kartą per metus. Vidaus audito išvadų ir rekomendacijų dėl proceso tobulinimo teikimas
--	---

3 pav. Rizikos valdymo proceso dalyviai ir jų atsakomybės.

5. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

5.1. Politika tvirtinama ir keičiama Mokyklos direktoriaus.

5.2. Už Politikos įgyvendinimo kontrolę atsako direktorius.

5.3. Su Politika supažindinami visi Mokyklos darbuotojai.

5.4. Politika viešinama Mokyklos interneto svetainėje

<https://www.darzelis.senieji.trakai.lm.lt/>